משה געלבערס באריכט פון סענטראל דיוויזשאן, איבערגעגעבען זונטאג נאכמיטאג ביי דער צווייטער זיצונג

דער פאלגענדער איז דער באריכט פון דעם וויים־פרעזידענט פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע משה געלבער, ווי ער איז איבערגעגעבען געווארן ביי דער צווייטער זונטאגדיגער זיצונג פון דער קאנווענשאן אין מאנטרעאל:

'צו די פארזאמעלטע קאנאדער ציוניסטען.

נאך אמאל האבען מיר זיך פארזאמעלט צו אויסהערען באריכטען פון ציוניסטישע אקטיוויטעטען איבער גאנץ קאנאדע. איהר וועט דערהאלטען א דעטאלירטען באריכט פון אונזער עקזעקוטיוו דירעקטאר, וועגען אלע פינאנציעלע אקטיוויטעטען איבערן גאנצען לאנד, זינט די לעצטע ציוניסטישע קאנווענשאן איז אפגעהאלטען געווארן אין וויניפעג אין יולי 1927.

איך בעט צו באריכטען דאס פאלגענדע אין פארבינדונג מיט דער ציוניסטישער ארבייט אין טאראנטא.

קרן היסוד

אין דעם 1928 קרן היסוד קאמפיין וואס איז אפגעהאלטען געווארן אין אפריל פון 1928, האבען מיר אבקומען אין פלעדזשעס, א סומע פון $68,385, פון וועלכער סומע מיר האבען צונויפגעזאמעלט $48,592. אין דעם 1929 קרן היסוד קאמפיין, האבען מיר, ליידער ניט דערגרייכט דיעזען ציפער, צוליעב דעם וואס אונזער קאמפיין האט זיך ניט אנגעהויבען ביז דעם 15־טען יוני, מעהר ווי צוויי מאנאטען שפעטער ווי אין אונזערע פריהערדיגע קאמפיינס.

צוליעב דעם דאזיגען פאקט האבען מיר ניט געקאנט באקומען אונזערע אויסערגעוועהנליכע איבערגעגעבענע ארבייטער אין אונזערע קאמפיינס, ווען עס קומט אנערקענונג פאר א גרויסער מאס פונ'ם דערפאלג. אונזער סך הכל סומע פון פלעדזשעס פאר 1929 איז געוועזען $65,207 פון וועלכעס, עס איז געזאמעלט געווארן ביז איצט $22,587, און עס איז נאך פאראן א באלאנס פון 32,620 דאלאר, וואס מיר האפען אז עס וועט אויפגעזאמעלט ווערען ביז דעם קומענדען יוני. צוליעב דער פארשפעטיגונג פון יאהר און אנדערע מניעות וואס דער 1929 קרן היסוד קאמפיין האט באגעגענט, ווי למשל דער עמוירדזשענסי פאנד קאמפיין, וועלכער איז געקומען מיט צוויי מאנאטען שפעטער, גלויב איך אז די דערמאהנטע סומע דארף באטראכט ווערען אלס גינסטיג פאר טאראנטא.

נאציאנאל פאנד.

אין פארלויף פונ'ם יאהר 1928 איז געזאמעלט געווארן א סומע פון 5 טויזענט דאלאר פאר דעם נאציאנאל פאנד. אין 1929 איז אן עהנליכע סומע געזאמעלט געווארן. נאטירליך וואלטען מיר געווען צופרידען צו זעהן אז א גרעסערע סומע זאל געזאמעלט ווערען היינטיגס יאהר פאר דיעזען פאנד. אבער מיר האבען קאנצענטרירט אלע אונזערע אנשטרענגונגען פאר דעם קרן היסוד און אלס רעזולטאט פון דעם האט דער נאציאנאל פאנד עטוואס געליטען. מיר האפען אבער אז אין דער צוקונפט זאלען גרעסערע סומען געזאמעלט ווערען פאר דיעזען, זעהר וויכטיגען טייל פון אונזער ציוניסטישער ארבייט.

ה ד ס ה.

איך בין צופרידען צו באריכטען אז די פרויען פון דער הדסה אין אונזער שטאדט, טוען ווירקליך וואונדערבארע ארבייט. אין פארלויף פון דעם יאהר 1928 האבען זיי געזאמעלט א זעהר באדייטענדע סומע געלד.

אין נאוועמבער פון דיעזען יאהר, האבען זיי געהאט א קאלאסאלע אונטערנעהמונג אין דער פארמע פון אן עקספאזישאן און באזאר פון וואס זיי האבען געהאט די נעטע איננאהמע פון 14 טויזענט דאלאר.

אין 1929 האבען זיי געהאט אן עהנליכע אונטערנעהמונג און האבען געהאט א נעטע איננאהמע פון 15 טויזענט דאלאר. דיעזע סומען זענען נאליך אויסער אלע אנדערע געלדער וואס ווערען געזאמעלט פון די הדסה פרויען דורכ'ן יאהר.

די פרויען פון דער הדסה אפרדיענען אנערקענונג פאר זייער ניט־זעלבסטזיכטיגקייט און אונערמידליכער ארבייט פאר דער ציוניסטישער זאך. ניט בלויז טוען זיי הדסה ארבייט. זיי זענען די טרייב־קראפט פון דער ציוניסטישער ארבייט ביי אונז אין שטאדט.

ביי דיעזער געלעגענהייט, וויל איך אויסנוצען די געלעגענהייט און די פריווילעגיע צו אויסדריקען מיין הארציגסטע אנערקענונג פאר די אויסגעצייכנטע דערגרייכונגען פון די טאראנטאר הדסה, וואס איז דערמעגליכט געווארן בלויז א דאנק דער פיהרערשאפט פון אזא פרוי ווי מרס. ה. דונקעלמאן. איהר איבערגעגעבענהייט פאר דער זאך. איהר קראפט און איניציאטיווע וואס זענען באנוצט געווארן אין אלע איהרע אונטערנעהמונגען, זענען זעלטענע. זאל איהר

משה געלבער
וויים פרעזידענט פון קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

גאט געבען אריכת ימים, און זי זאל נאך לאנג אנפיהרען מיט דער דאזיגער וואונדערבארער ארבייט צו אויפבויען פאלעסטינע.

יאנג דזשודעא

איך בין אויך צופרידען צו באריכטען אז די יאנג דזשודעא פון טאראנטא מאכט א וואונדערבארען פראגרעס אויף יעדען געביעט פון זייער ארבייט. אונטער דער אויפזיכט פון מר. ראי שאפירא, מאכט די יאנג דזשודעא פארטשריט אויפ'ן דערציאונגס געביעט. פון זייערע רייען, דערווארטען מיר, אז עס זאלען ארויסוואקסען א סך גוטע ציוניסטען, וועלכע וועלען אנפיהרען די נאבעלע ארבייט צו אויפבויען אונזער היימלאנד אין ארץ ישראל.

ביי דיעזען פונקט פיהל איך, אז איך דארף דערמאהנען איינעם אמוועניגסטענס אין די ציוניסטישע קרייזען ביי אונז אין שטאדט, וועלכער האט אוועקגעגעבען זיין צייט און ענערגיע און ארבייט פאר דער ציוניסטישער זאך. איך מיין דעם עהרען־סעקרעטאר מר. בערנארד וויז. זיין הילף און עצות זענען צו יעדער צייט געווען אונפארגלייכבאר.

אין דעם אנהויב פון לעצטען יאהר האט איך געהאט די גרויסע פריווילעגיע צו באזוכען אונזער באליעבט לאנד ארץ ישראל. מיין האפנונג צו זעהן אונזער לאנד איז פולשטענדיג מקוים געווארן. און איך בין געווען גליקליך צו זעהן אזעלכע גרויסע דערגרייכונגען וואס זענען דערמעגליכט געווארן אין אזא קורצער צייט פון צעהן יאהר זינט די אידישע איינוואנדערונג האט זיך דארט אנגעהויבען אין א גרויסער צאהל.

עס איז שווער צו איבערגעבען דיעזע איינדרוקספולע סצענעס און צו ארויס ברענגען די אינערליכע איבערלעבונג וואס מען פיהלט ווען מען באזוכט דאס לאנד. שעהנע קאלאניעס אין דעם עמק יזרעאל, וואו עס וואוינען טויזענטער חלוצים, זענען געגרינדעט געווארן. די וואונדערבארע גרינע פעלדער וואס ציען זיך אויס אין דיעזען טאל קאנען קיינמאל ניט פארגעסען ווערען, און די מסירת־נפש'דיגע איבערגעבענהייט צו דער ארבייט פון די חלוצים איז א וואונדערבארע.

איך האב אויך געהאט די פריווילעגיע צו באזוכען צוזאמען מיט מ. מ. אוסישקין דאס שעהנע שטיק לאנד וואס איז געקויפט געווארן פון דעם נאציאנאל פאנד מיט דעם געלט פון די קאנאדער אידען. אינ'ם מזרח זענען די הרי אפרים; מערב־צו, דער ים התיכון, און דערלעבען די דערפאלגרייכע קאלאניע פון „חדרה.

דיעזער שטח איז פאסיג פאר ארענדזש פלאנטאציע אזוי גוט ווי פאר'ן תבואה־וואוקס.

דיעזע 50 טויזענט דונאם לאנד קאנען אויפהאלטען אמוועניגסטענס 2 טויזענט פאמיליעס. א טייך לויפט דורך דיעזען שטיק לאנד; דער ארומיגער געגענד איז א וואונדערבארער. דאס קאנאדער אידענטום מעג זיין שטאלץ מיט דער פריווילעגיע וואס איז זיי צוגעטיילט געווארן צו קויפען אזא גרויסען שטח פאר דעם אידישען פאלק. אין פאלעסטינע ווערט שטארק אנערקענט די ארבייט וואס די קאנאדער אידען האבען אויפגעטאן.

דאן אין דעם תל אביב'ער געגענד האבען די ארענדזש פלאנטאציעס מיך אמשטארקסטען באצויבערט וואס איך בין צו ארים אין ווערטער צו אויסדריקען עס. אלעס האט אויסגעזעהן אזוי נחת־דיג און שלומ'דיג.

אבער דיעזע רוהיגקייט איז אויפגעטרייסעלט געווארען פון די ראיאטען אין פארלויף פון לעצטען אויגוסט. א גרויס אומגליק האט געטראפען אונזער פאלק אין ארץ ישראל, אין פארלויף פון דיעזע עטליכע וואכען. דער פלוצליכער און טראגישער אויסברוך האט איבערגעלאזען א טרויעריגען איינדרוק אויף די טאראנטאר אידען. עס איז ארגאניזירט געווארען א זעהר גרויסער פאראד אין וועלכען איבער 15 טויזענט אידען האבען זיך באטייליגט. עס איז געווען וואונדערבאר צו זעהן אלט און יונג מארשירענדיג זייט־ביי־זייט איבער די גאסען, אין שטילקייט, און אויסדריקענדיג אויף אזא אופן זייער פאראכטונג צו די מערדער און זייער מיטחילף צו די געליטענע אין פאלעסטינע.

אין דער זעלבער צייט איז ארגאניזירט געווארען א קאמפיין אין טאראנטא פאר דער עמוירדזשענסי הילף פון דיעזע וואס האבען געליטען אין די רייאטען און מיר זענען געווען דערפאלגרייך צו זאמלען 37 טויזענט דאלאר פאר דיעזען צוועק. אלע פראקציעס אין אונזער שטאדט האבען זיך פאראייניגט אין דיזער גרויסער זאך צו העלפען אונזערע אומגליקליכע ברידער אין פאלעסטינע.

אין פארלויף פון דעם 1929 איז דאס אידענטום פון דער גאנצער וועלט פאראייניגט געווארען פאר דער זאך פון פאלעסטינע. מיט דער גרינדונג פון דער אידישער אגענטור ביים לעצטען ציוניסטישען קאנגרעס, האב איך גרויסע אויסזיכטען פאר פראגרעס אין פאלעסטינע. מיר טארען ניט אנטמוטיגט ווערען, הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל.

פרימאַנ'ס ערעפנונגס רעדע ביי דער קאנווענשאן

(פארזעצונג פון פיידזש 4)

אונזער ארבייט. און מיר וועלען זיך ניט לאזען אפשרעקען פון אונזערע שונאים. איך בין איבערצייגט, אז פאלעסטינע מוז האבען דעם ציוניזם, און אז די אידען דארפען האבען ארץ ישראל. מיר מוזען זיך לאזען פירען פון אונזער יארהונדערטער אלטען טרוים — א טרוים, איז אויסגע'חלומ'ט געווארען פון אונזערע נביאים, א טרוים, וואס פראקלאמירט הויך "עם ישראל חי". האט מר. פרימאן פארענדיגט.

יעווסעקעס גלויבען ניט די "גע'שמדטע" רבנים אין רוסלאנד

מאסקווע, יאנואר 20, (איטא).

„מיר טארען ניט גלויבען די דאזיגע רבנים וועלכע זאגען זיך אפ פון זייער פארגאנגענהייט און דרוקען אפילו אפענע בריעף אין דער פרעסע וועגען דעם.

אין דער וועלט פון געשעפט און פינאנץ

פון אריה פאַס

דער דורכשניטליכער מענש

פון הרב חיים גירגון